

R

**RIDEAU
DE BRUXELLES**

AU KVS BOX

19 > 30.03

DERNIER LIT

HUGO CLAUS / CHRISTOPHE SERMET

Texte français Alain Van Crugten.

Avec Claire Bodson et Laura Sepul.

Brandy Alexander, Maxime Bodson, Stanislas Drouart, Nelly Framinet, Nina Juncker, Gauthier Minne, Simon Siegmann, Nicolas Stroïnovsky.

Production Rideau de Bruxelles, Cie du Vendredi - Christophe Sermet, KVS / La Coop asbl. Avec le soutien du Tax Shelter du Gouvernement fédéral de Belgique.

FR SURTITRÉ NL

02 737 16 01 | 02 210 11 12 | RIDEAUDEBRUXELLES.BE

AVEC LE SOUTIEN DE LA FÉDÉRATION WALLONIE-BRUXELLES ET DE LA LOTÉRIE NATIONALE. AVEC L'APPUI DE LA COMMUNE D'IXELLES

ED. RESP. C. BRINDO & H. DELANOY / RUE THOMAS VINÇONTE 88/4 - 1030 BRUXELLES / DESIGN: SORIN LAZER.COM / © GILLES-VANNI FRANKIGNOUL

DERNIER LIT / HET LAATSTE BED

Christophe Sermet / Le Rideau de Bruxelles & KVS

De vergane glorie van een Oostends hotel. Emily haalt herinneringen op aan haar kindertijd toen ze als wonderkind solo-optredens gaf, aan haar helse relatie met haar moeder en haar woelige liefde voor Anna, een verhouding die de toenmalige Vlaamse conformistische maatschappij choqueeerde. Christophe Sermet herwerkte Het laatste Bed, de brutale novelle van Hugo Claus tot een aangrijpende theatervoorstelling.

Terwijl Emily zich vastrijdt in haar eigen verleden vieren op het gelijkvloers van een afgeleefd Oostends hotel uitgelaten deurwaarders de overwinning van Club Brugge. Het bewegingsloze decor smooit elke passie in de kiem. Alles roept om een verscheurende en onherstelbare daad. *Het laatste bed* is een bijtend en aangrijpend zedenloos sprookje in clair-obscur met een tragikomische humor die heen en weer slingert tussen de schilderkunst van Spilliaert en de foto's van Nan Goldin. De gevierde theatermaker Christophe Sermet smolt de beklijvende novelle om tot een aangrijpende theatervoorstelling.

Het is niet de eerste keer dat Sermet het werk van Claus onder handen neemt. In 2005 maakte hij zijn debuut als regisseur met *Vrijdag*, een toneelstuk van Hugo Claus. In 2015 encenseerde hij het diabolische *Gilles en de nacht*. Ook rond deze teksten hing een geur van schandaal en voerde een obscuur verlangen de boventoon.

Sermet belooft een eenvoudige en uitgepuurde encensering. Eén actrice speelt Emily, een veertigster. De tweede actrice, Ana, is jonger. Aanvankelijk is ze enkel vleselijk aanwezig, quasi per ongeluk, maar dan weet ze zich steeds meer op te dringen. Ze lijkt Emily te willen storen, te onderbreken, om haar vervolgens te reduceren en geleidelijk de plaats van de minnares te laten innemen. Tot aan het laatste gevecht ...

De première van *Dernier Lit/Het laatste bed* vindt plaats exact 10 jaar na het overlijden van Hugo Claus.

Het is tegelijkertijd een eerbetoon aan het oeuvre dat Hugo Claus achterliet. "Zijn werk schept een wereld die me blijft aanspreken. Ik blijf me verrukken door de manier waarop hij de menselijke passie beschrijft met al haar wreedheid, haar trivialiteit, haar flamboyante schoonheid," besluit Sermet.

*"Ik zing stilletjes
een dodensonate.
It's now or never."*

Op 23 maart organiseren KVS en Le Théâtre du Rideau een gespreksavond ter ere van Hugo Claus. **Christophe Sermet, Mark Schaevers, Michael Delaunoy, Caroline Lamache en Sigrid Bousset** ontleden samen zijn werk. De gespreksavond is gratis en vindt plaats om 19u. Aansluitend kunnen de gasten een voorstelling van *Dernier Lit/Het laatste bed* meepikken.

De pers is van harte uitgenodigd op de première van *Dernier Lit/Het laatste bed* op 19 maart 2018 om 20u30 in KVS BOX en op de gespreksavond van 23 maart om 19u in Café Brazzaville @KVS. U kan uw plaats reserveren door te mailen naar inge.jooris@kvs.be

 [MEER INFO EN FOTO'S](#) 19.03.2018 - 30.03.2018

TEKST NAAR DE NOVELLE VAN HUGO CLAUS **BEWERKING & REGIE** CHRISTOPHE SERMET **FRANSE TEKST** ALAIN VAN CRUGTEN **SPEL** CLAIRE BODSON, LAURA SEPUL **SCENOGRAFIE & LICHT** SIMON SIEGMANN **KOSTUUM** BRANDY ALEXANDER **MUZIEK** MAXIME BODSON **REGIE-ASSISTENTIE** NELLY FRAMINET **TONEELMEESTER** STANISLAS DROUART **LICHT** GAUTHIER MINNE **GELUID** NICOLAS STROJNOVSKY **KLEEDSTER** NINA JUNCKER **PRODUCTIE** RIDEAU DE BRUXELLES, CIE DU VENDREDI - CHRISTOPHE SERMET, KVS, LA COOP ASBL **GEREALISEERD MET DE STEUN VAN** DE TAXSHELTER VAN DE BELGISCHE FEDERALE OVERHEID

INTERVIEW MET CHRISTOPHE SERMET

De vergane glorie van een Oostends hotel. Emily haalt herinneringen op aan haar kindertijd toen ze als wonderkind solistische optredens gaf; aan haar helse relatie met haar moeder en haar woelige liefde voor Ana, een verhouding die de conformistische Vlaamse maatschappij choqueerde. Ondertussen rust haar geliefde uit op het bed van de suite. Op het gelijkvloers vieren feestende deurwaarders de overwinning van Club Brugge. Het bewegingsloze decor smooft elke passie in de kiem. Om weer echt te kunnen leven roept alles om een verscheurende en onherstelbare daad. Christophe Sermet adapteerde een novelle van Hugo Claus die doordrongen is van dwaze liefde, een gebrek aan respect en doodsdrijf. Een bijtend en pathetisch zendeloos sprookje in clair-obscur.

Waar haalt een Zwitserse regisseur zijn liefde voor de Vlaamse literatuur vandaan?

Kort nadat ik me in België vestigde, in het begin van de jaren '90, maakte ik kennis met Hugo Claus. Dat was voor mij een soort van initiatie in België, met zijn complexe geschiedenis en anti-conformistische kanten. In Zwitserland groeide ik op tussen twee talen, het Frans en het Duits. Dat land staat veel verder af van de Europese geschiedenis dan België. Het voelde natuurlijk aan om ook eens aan de andere kant van de taalgrens te gaan kijken. Ik ontdekte auteurs die zo weinig 'Frans' zijn in hun manier van schrijven en van wie de teksten eerder uit de buik, dan uit de hersenen vertrekken ...

In welke mate zijn ze - voor je - universeel?

Net als Murakami, Faulkner en Tsjechov zijn Claus en Lanoye heel universeel, precies omdat ze het niet proberen te zijn. Omdat ze spelen met mythes, terwijl ze de mensen om hen heen laten spreken: hun familie, hun stad, hun gemeenschap. Ze bedenken voor hen een nieuwe, poëtische, scherpe en sensuele taal ...

Wat spreekt je aan in het werk van Claus?

Zijn uiterste gevoeligheid en de manier waarop hij zich uitdrukt via de lichamen van zijn roman- of toneelpersonages (voor het theater is dat een buitenkans!). Ik houd van zijn absolute vrijheid van stijl, taal en verhaal. Van zijn gevoel voor het tragikomische, zijn obsessie met wanhopige passies, de absolute trivialiteit van zijn dialogen en de wrede humor die eruit spreekt. Terwijl ik werkte aan mijn eerste voorstelling, *Vendredi, jour de liberté* (Vrijdag) van Claus, ben ik me ervan

bewust geworden hoe weinig gekend hij was in Franstalig België. De mensen konden er maar niet bij dat hij Belgisch is. Het leek wel alsof ik hen liet kennismaken met een exotische auteur die ik meebracht uit een ver land... Bij het ontdekken van *Mamma Medea* van Tom Lanoye (dankzij hun gemeenschappelijke vertaler, Alain van Crugten), had ik dezelfde ervaring. Dat was nog voor *Sprakeloos*, en Lanoye was onbekend bij het grote Franstalige publiek. Ik houd van de manier waarop ze roeren in de bagger van het dagelijkse bestaan - triviaal, vulgair - en tegelijkertijd in een heel poëtische taal het metafysische, het existentiële, de essentie aanraken ...

Waarom precies *Dernier lit*? Het is een klein en onbekend verhaal.

Er is een verwarrend verband met de dood van Claus. *Dernier lit* vertelt het verhaal van een zelfgekozen en geprogrammeerde dood. Om voor de hand liggende redenen zijn er ook grote verschillen met de dood van Claus. Dit kortverhaal staat voor het universum van Claus, maar dan in een notendop. Het is het verhaal van een passie die zijn plaats niet vindt in de maatschappij en eruit verstoten wordt. Een sterk theatrale concentratie van scherpe gevoelens en doodsdrijf. Een aangekondigd drama dat in puzzelstukjes versneden is, een nieuwe samenstelling, als was het voor een onderzoek van de zedenpolitie. Een gefragmenteerd verhaal dat zowel puur is als vol schandalen, een mengeling van wrede humor en tragische melancholie. Sinds ik het las, denk ik dat Claus het niet heeft kunnen schrijven zonder een toneelversie voor ogen. Ik kan me vergissen, maar ik ben heel blij dat niemand me voor is geweest!

HUGO CLAUS *Schrijver*

Claus' biografie is opgebouwd uit legendes en leugens, overdrijvingen en provocaties. 'Soms geven mensen valse informatie over zichzelf. Zoals vrouwen liegen over hun leeftijd', zet hij uiteen in *De versie Claus* van auteur Mark Schaevers. 'Wie niet liegt, leeft als een beest.'

“Helderheid is eerlijk en dús verdacht. In een boek moeten duistere passages voorkomen. Een roman is geen oploskoffie.”

Hugo Claus is in 1929 in Brugge geboren. Als zoon van een drukker heeft het kind slechts bewondering voor zijn moeder, een eerder kille vrouw die hem van zodra hij 18 maanden oud is in een streng katholiek internaat plaatst. Het is ook daar dat de jonge Claus tot zijn 11de jaar de beproefing doorstaat van leugens, 'onnoemelijke melancholie', wrok, absurde discipline – alles onder het strenge bewind van de nonnen. 'Je begreep nergens iets van, alleen maar dat je gevangen zat en je wist niet waarom.'

Tijdens de tweede wereldoorlog wordt een deel van Vlaanderen verleid door het pangermanisme, als wraak op de Franstalige overheersing. Eind 1944 volgt de barbaarsheid van de repressie: 'Ik heb toen geleerd dat de massa per definitie ongelijk heeft.'

Claus loopt weg van huis. Hij is nog steeds minderjarig en wordt de gigolo van een vrouw die zo oud is als zijn moeder. Hij volgt toneellessen en werkt als arbeider in een suikerraffinaderij, in ellendige omstandigheden. Tot hij besluit te verhuizen naar Parijs. Hij leeft er op kosten van zijn nieuwe partner, Elly Overzier. Middenin de existentialistische periode woont Claus verschillende optredens bij van toneelschrijver en dichter Antonin Artaud en raakt door de artiest gefascineerd. Het beeld van de dichter – tegelijk mythisch en marginaal – zal hem blijvend markeren.

Claus sluit zich aan bij de Cobra-beweging. Samen met kunstschilder Pierre Alechinsky stelt hij een aantal werken tentoon. 'Als ik slim was geweest, was ik schilder gebleven. Mijn vrienden hebben méér met schilderen verdiend dan ik met schrijven.'

Het schrijven haalt de bovenhand, waarschijnlijk wegens het verhalende en sociale aspect: 'Mijn enige taak is mijn tijdgenoten te verraden, niet in hun geheel, maar in het idee dat ze van zichzelf hebben.' Zijn eerste roman, *De Metsiers*, een Vlaams ruraal – realistisch en bruto – portret, verscheen in 1951. De roman werd vertaald in het Frans, Engels en Japans. Terug in Gent trouwt Claus met Elly Overzier. Hij publiceert zijn eerste toneelstuk, *Een bruid in de morgen* en tot aan het begin van de jaren

2000 volgen meer dan honderd werken. Zijn beroemdste roman, *Het verdriet van België* (1983), levert hem nog meer internationale erkenning op.

'Ik schreef *Het verdriet van België* zodat mijn twee zonen zouden weten hoe hun vader in een zeer vreemde, ja een Neanderthaler-beschaving had geleefd. Ik wilde hen laten zien hoe het was om vóór de oorlog, tijdens de oorlog, en na de oorlog in een piepkleine gemeenschap te leven', verklaarde de schrijver over dit initiatieverhaal. Claus, die zichzelf ooit omschreef als Franstalige flamingant, preciseert: 'Je vindt in mijn werk die mengeling van mystiek en sensualiteit van de Ghelderode en Crommelynck.' Je voelt bij hem een liefde voor, en een haat tegen de afkomst en een scherpe kritiek op de traditie, het weldenkend provincialisme, de verstikkende middelmatigheid. Zijn Claus' geschriften of thema's bijwijlen lyrisch bevlogen, hij aarzelt niet om ze te doorspekken met momenten van woede, vleselijkheid, trivialiteit.

Claus was een productief en erkend schrijver en zijn werk als dichter, (toneel-)schrijver, vertaler, scenarioschrijver, en (film-)regisseur leverde hem tal van onderscheidingen op in Vlaanderen en de rest van de wereld. Verschillende keren duikt zijn naam op als genomineerde voor de Nobelprijs voor Literatuur. In eigen land wordt hij in 1971 benoemd tot 'Ridder in de Kroonorde', ondanks zijn virulent anticonformisme, bijvoorbeeld in zijn toneelstuk *Het leven en de werken van Leopold II*, een kritiek op de kapitalistische en religieuze kolonisatie van de koning der Belgen, of in *Vrijdag*, een stuk over de thuiskeer van een incestueuze vader die wegens goed gedrag uit de gevangenis wordt vrijgelaten.

Alain Van Crutgen, die Claus' geschriften in het Frans vertaalt, laat het Franstalige publiek kennismaken met een groot deel van Claus' theaterwerk. Meer bepaald werk dat geïnspireerd is op klassiekers (*Seneca of Shakespeare*), historische figuren (*Gilles de Rais of Leopold II*), of het moderne koppel. Volgens Philip Tirard 'zitten er in zijn theater nooit lege woorden. Met een virtuoze mix van genres gaat hij naar de kern van onze contradicties, van onze privé-neurosen en onze collectieve hysterie.'

Theatermaker Christophe Sermet heeft Claus' werk in Franstalig België met verschillende opvoeringen in de kijker gezet: *Vendredi, jour de liberté* (2005), *Gilles et la nuit* (2015) en nu ook met zijn nieuwste productie, *Dernier Lit* (2018).

'Ik ben niet bang voor de dood. [...] Wel ben ik bang voor aftakeling', vertrouwde Claus toe in een interview. Zo gauw dat komt, mag het afgelopen zijn. Ik ga me niet vastklampen: dan schakel ik over op heroïne en champagne. De dichter, die wist dat hij Alzheimer had, vroegde euthanasie aan. Hij stierf in 2008 in Antwerpen, op 78-jarige leeftijd.

BIOGRAFIE GESCHREVEN DOOR CÉDRIC JULIENS,
VERTAALD NAAR HET NEDERLANDS

CHRISTOPHE SERMET *Regisseur*

Christophe Sermet is op 18 april 1971 geboren in het Zwitserse Bern. Hij woont en werkt in Brussel. Hij werkt eerst een tijdje als grafisch ontwerper, volgt dan een acteeropleiding aan het Conservatoire de Lausanne (CH). In 1993 besluit hij Zwitserland te verlaten en naar België te verhuizen, waar hij zich inschrijft in het Koninklijk Conservatorium van Brussel, in het jaar van Pierre Laroche.

“Hugo claus blijft me aanspreken en verbazen door de manier waarop hij de menselijke passie aankaart. Door zijn zijn wreedheid, zijn trivialiteit, zijn flamboyante schoonheid ...”

Nadat hij afgestudeerd is, werkt hij als acteur, voornamelijk in Franstalig België. In 2000 volgt hij een stage bij L'École des Maîtres, zijn stagemeester is Eimuntas Nekrošius. Vervolgens wil hij regisseren. Hij neemt deel aan de lange Italiaanse tournee van *Il Gabbiano*, een stuk dat voortspuit uit zijn stage. Zijn eerste regie volgt in 2005 in het Brusselse Théâtre Le Public, met *Vendredi, jour de liberté* (Vrijdag) van Hugo Claus. In 2006 ontvangt hij de Jacques Huisman-prijs. Het helpt hem om in 2010 regieassistent van Krzysztof Warlikowski te worden in Théâtre de l'Odéon in Parijs, voor het stuk *Un tramway*.

In 2007 geeft Sermet geregeld les in het Koninklijk Conservatorium van Bergen. In oktober 2013 geeft hij voor het eerst les in het Koninklijk Conservatorium van Luik, waar hij met de eerstejaarsstudenten een project leidt rond Hamlet. In maart 2012 wordt hij uitgenodigd op het Festival XS van het Brusselse Théâtre National, waar hij het korte stuk *La jeune fille et la mort II* (Drames de princesses) van Elfriede Jelinek opvoert.

In 2013 richt hij *Compagnie du Vendredi* op: binnen die structuur zal hij vanaf dan al zijn theaterstukken produceren. In 2015 regisseert Sermet een bijzonder stuk van Hugo Claus, *Gilles et la nuit* (Gilles en de nacht), dat in première gaat in de Brusselse 'fabrique artistique' Carthago Delenda est. In 2016 assisteert hij opnieuw Krzysztof Warlikowski, bij de voorstelling *Phèdre(s)*, ook in het Théâtre de l'Odéon. Eind 2017 leidt Christophe Sermet samen met een tiental studenten van het Conservatorium van Mons een masterproject met de titel *'Maison Claus'*. Uit het oeuvre van Claus puren ze samen manifestaties van het verlangen, in al zijn vormen.

Christophe Sermet is ook regelmatig als acteur te zien in film- en televisieproducties in België, Frankrijk en Zwitserland, onder meer in films van Catherine Breille, Solveig Anspach en Sébastien Lifshitz.

Met *Dernier lit* beëindigt Christophe Sermet zijn tiende en laatste seizoen als *associate artist* bij Rideau de Bruxelles.

CAST

Claire Bodson (EMILY)

Claire Bodson is in 1973 in Luik geboren. Op 18-jarige leeftijd gaat ze aan het Brusselse conservatorium studeren, bij Pierre Laroche. Daarop werkt ze samen met enkele toneelleraren die ze in het conservatorium heeft ontmoet, waaronder Frédéric Dussenne. In het conservatorium treft ze tevens Christophe Sermet, met wie ze voor een aantal voorstellingen samenwerkt. Daaronder *Mamma Medea* van Tom Lanoye (Le Rideau @ De Kriekelaar), een rol waarmee ze in 2012 op de Prix de la Critique bekroond wordt als Beste actrice, en recenter, *Les enfants du soleil* van Maxime Gorki (Le Rideau @ Theatre of the Martyrs). Claire Bodson is te zien aan de zijde van Philippe Jeusette in *J'habitais une petite maison sans grâce, j'aimais le boudin*. De afgelopen seizoenen speelde ze voorstellingen van Guy Cassiers, Antonio Araujo en Virginie Thirion.

Laura Sepul (ANA)

Laura Sepul is een Belgische actrice. Ze studeerde aan het Koninklijk Conservatorium van Luik, waar ze tijdens haar opleiding samenwerkte met het experimenteel centrum Groupov en regisseur Jacques Delcuvelier. In 2010 leert het publiek haar kennen in *Le Chagrin des ogres* van Fabrice Murgia. Sindsdien is ze te zien in tal van Belgische en internationale producties, zoals *Dieu est un DJ* van Falk Richter en Fabrice Murgia, *Baal et Tribuna(a)* van Raven Ruell en Jos Verbist, *Heroes (just for one day)* van Vincent Hennebicq, *Impatiences* van het gezelschap Artara, enz. In 2016 debuteert ze op het kleine scherm in de rol van Judith Stassart in de RTBF-succesreeks *Ennemi public* van Matthew Frances en Gary Segghers. Eind 2017 speelt ze de hoofdrol in een reeks van de Zwitserse radio- en televisieomroep RTS, *Quartier des banques* van regisseur Fulvio Bernasconi en een rol in *Nachtasiel*, de nieuwste creatie van de Vlaamse regisseur Raven Ruell.

Simon Siegmann (SCENOGRAFIE & LICHT)

Simon Siegmann studeerde beeldende kunst in de Brusselse ERG. Hij houdt ervan zijn werk als beeldend kunstenaar te kruisen met dat van podiumkunstenaars als Michèle Anne de Mey, Claude Schmitz of Fabrice Murgia. Hij creëert persoonlijke werken, echte kruisbestuivingen tussen beeldende kunst en podiumkunst. *Agora* en *Assiscouchédebout* zijn projecten die hij creëerde in het kader van het Kunstenfestivaldesarts. Dat laatste vormt zijn antwoord op de vraag van het festival om de publieksruimtes van het Kaaitheater te transformeren tot het kloppend hart van het evenement. Van 2008 tot 2010 is hij *associate artist* in La Bellone. Tijdens die residentie maakt hij *putaindebordelde-merde*, een hybride project waarin genres tegenover elkaar komen te staan. In 2007 werkt hij mee aan de film *La ricarda – just in time* van Michel François. In 2011 begint hij scenografie te doceren in La Cambre. Recent zijn er meer en meer theater-samenwerkingen, met o.a. Aurore Fattier, Sofie

Kokaj en Christophe Sermet. In 2017 won hij de prijs van beste scenograaf op de Prix de la Critique voor *Les enfants du soleil*, geregisseerd door Christophe Sermet. Onlangs presenteerde Siegmann een tentoonstelling in la Bellone in het kader van *'Face B Side'*.

Diane Fourdrignier (KOSTUUM)

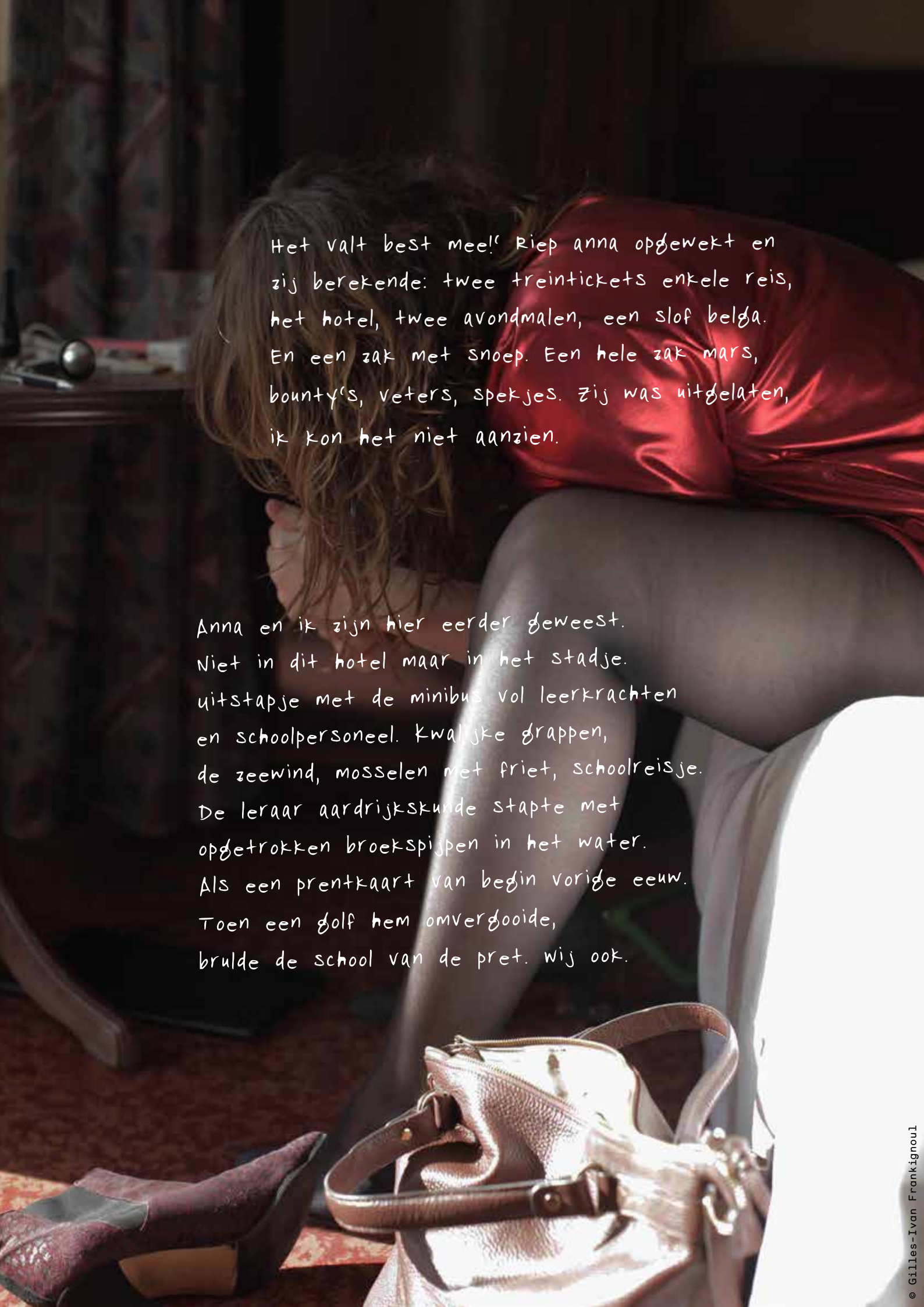
Diane Fourdrignier studeert dramatische kunsten en begint in 2007 te werken voor dans en theater. Eerst assisteert ze Michèle Anne de Mey. Al snel ontmoet ze het gezelschap Peeping Tom, waarmee ze vijf voorstellingen creëert. Ze is ook dramaturge voor verschillende voorstellingen van Hans Van den Broeck. Diane Fourdrignier speelde bij het gezelschap Transquennal en bij Anne Thuot. Sinds 2013 doceert ze aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel. In 2017 werkt ze samen met Christophe Sermet voor de kostuums van *Les Enfants du soleil* (The Rideau @ Théâtre des Martyrs).

Maxime Bodson (MUZIEK)

Maxime Bodson is geboren in Virton. Ze bracht haar kinderjaren door op het platteland, haar adolescentie in een klein stadje, maakte deel uit van een rockgroep en migreerde daarna naar Brussel waar ze haar studies architectuur aanvatte. Ze studeerde ook geluid aan het INSAS. Ze maakte composities voor Thierry Smits, werkte samen met Sœurs H, de frères Talbot, Christophe Sermet, Daniel Daniel en Tuxedomoon. Kerkklokken, violen en bliksem, basgitaar en klaroën, kortom, alle klanken en geluiden vormen voor haar een grote compositie.

Nelly Framinet (REGIE-ASSISTENTE)

Nelly Framinet is Française. Ze woont al meer dan tien jaar in België. Framinet studeerde in 2008 af aan het INSAS, optie regie. In haar werk wisselt ze af tussen regie en lichtontwerp. Ze heeft verschillende monologen in scène gezet, waaronder *Know Apocalypse ...?* in La Fabrique de Théâtre in Mons; *L'Uruguayaan*, naar Copi, dat ze in Brussel, Benin en Kameroen opvoerde, en *Le Dîner de moulès* van Birgit Vanderbeke, in België en Frankrijk. Onlangs regisseerde ze het jongerentheaterstuk *À quoi rêvent les Fishsticks ?* Nelly Framinet is lichtontwerpster voor theater en dans, met name aan de zijde van Emilie Maréchal in Théâtre Océan Nord, Silvia Pezzarossi in Théâtre Marni en Sybille Cornet op het Festival de Huy. Ze verzorgde het licht voor de workshops van de Munt voor de *Museum Night Fever 2013*. Sinds 2011 zingt ze in de groep *Fritüür*. Framinet was assistente van tal van regisseurs: van Alain Mollot en Juliet O'Brian in het Théâtre Romain Rolland in Villejuif (Parijs), Laurent Vercelletto in Lyon, Rodrigue Norman in Lomé (Togo) en Paul Camus in Brussel. *Dernier Lit* is haar vierde samenwerking met Christophe Sermet, na *Mamma Medea*, *Vania !* en *Les Enfants du soleil*.

Het valt best mee!" Riep anna opgewekt en zij berekende: twee treintickets enkele reis, het hotel, twee avondmalen, een slof belga. En een zak met snoep. Een hele zak mars, bounty's, veters, spekjes. Zij was uitgelaten, ik kon het niet aanzien.

Anna en ik zijn hier eerder geweest. Niet in dit hotel maar in het stadje. uitstapje met de minibus vol leerkrachten en schoolpersoneel. Kwalijke grappen, de zeewind, mosselen met friet, schoolreisje. De leraar aardrijkskunde stapte met opgetrokken broekspijpen in het water. Als een prentkaart van begin vorige eeuw. Toen een golf hem omvergooidde, brulde de school van de pret. wij ook.